

Compartijde Maria Ariens **Bevelder**,
 laer kinder en bodesoontje van Anty Nederstijt
 te den eer, en Andries van Eijck als bij Baillieu
 en welgeboorte mannen des heerlijcheyt van
 Nijlcoop, plaatdijc Ae Mijnzae ghetuend tot
 vooght over Clasius oot ontrent ses jaren jaantje
 oot ontrent vijf jaentje Maria Ariens Frederik
 oot ontrent dus cesatijf jaen off idet daer ontrent
 Lijde de voorne vooght in reguald vande voorne
 kinder en grootster mit mij Baillieu oot de voort
 voort Jan Groen en Gerrit Staverden Wels:
 mannen van Nijlcoop & Noorden toe anderderijnd
 Schijndel en Compartijde nae voorgaderd
 cronicatuur & overweginge vande stadt & juur
 toris by de voorne Bodesoontje gehad en maelyk
 en overgesloten, en dij by voorne ons deelcijp des
 gescreven by de vreemde regt in plaatd van god
 affinaderd dragenlyk, en oprecht te sijn en in
 plaatd vande contouren d' regt
 derlinge te den dienstlyke voorne Maagd Petervan
 landt de voorne kinderen gehoorset zullen in
 djen by verdrage te gedaen welcken volgt
 de voorne Comptijc by forme van uytvoer Verdraghe
 en oede den gekroon dyn in dese voerzen dat de
 voorne Maria Ariens Westervelan late gebeten en
 niet volcomen reest van eygendom besindt alle
 dat goederen en effeten gheen voorne Goede en
 de den Gouverneur Statuten dede daer inde dene
 en handelen nae dat welgevalle, & Suerew
 gods met sijn eygen Goederen vermecht, den
 mitte daer jegenus kredietom allere dae gegeten, &
 taloudt en heden alle de guldien en lasten
 waer mede den voorne Goede enigengant & beghaert
 oot belast sondt wesen, den uytgaendt, &
 daer van de voorne kinderen fudemmen dydy
 ghevinden, kost & gedadoes te sonderen en daer
 ghevalen othe goeden noch d' voorne kinderen alle
 inderdaer en opvorderen, soende by gheleidt al
 ghevaldigt, in eten, drinken, eeddingen, dient
 & gheue vider tot ijdmaats opvordering en onder
 houdingh wodige, noch het schooltijds geue,
 en doer leden lefou en segrijven, almede d' doer
 leden goedwicens haertwreke off offeningh als

waer die voorne d' voorne kinderen ghecomen ghevoer
 deren salden wiers allester terijt en wylle tot d' d' voorne kinderen tot zaren monden d' d' d' d' d'
 voorne kinderen tot zaren monden d' d' d' d'
 wertijc off anderwys grappelike staet ghe
 men sal off ballen sijn, en aldane goeden en go
 saluen en werlyke mytsettingh naelde staet &
 vereniging des bordels aldane sijnde, en d' d' d'
 van d'
 staet ghecomen is, mytsettingh en voldoren d' d'
 sounen van vijf gilden, met alle d' d'
 vrechd die voornen ten ghevoed vande voorne
 kinderen gecondicioneert & uytgedruukt is
 de voorne kinderen gecondicioneert is, voldoren
 vaderlyke differensd voldader te sijn, daer
 voorne verbondene & Compartijde Maria
 Ariens Nederstijt bekerlaen gade perdon
 en goederen roeden d' d' d' d' d' d' d' d'
 bekerlaen & verrygengh d' d' d' d' d' d' d'
 daer op d' d' d' d' d' d' d' d'
 daer op d' d' d' d' d' d' d' d'
 van legade vredant en hystoelijc wert g'
 gheve en gelaten als kinderen nae d' d' d'
 en practygh vanden Landt oot henn Orie
 der d' d' d' d' d' d' d' d'
 d' d' d' d' d' d' d' d'
 stellende deelcijp den bewaingh van alden
 regten & Regteren sondre List,

Gepasseert Nooit — **Wijt Onderwater Bailliu**
is Begoit Golamis Lictaert & Dicke
Jans Broeure de Ghene, op den Vijf
November 1697. **Dierckenssen**
beoordele

onfairen by mij ordene: Chapie drieft hettijc
 ghevoerante lefft th 50 jd. Daernde by henn
 hout en wellmannen voor harte genomen mitte
 herte van mijt minderarijscht, en dene by
 dene wel estijflich ontlaade vanle voorne mijne
 spijte en vryghe att. daten 19 November 1697

Beladenheit der Sticht

onfangen by mij ordene: Maria Areine: Nederstijt
 gelijc 50 jd. als base meer uytgaendt waerlike
 welgelyke huren wellmannen en dene orthallente. Att. den 19 Nov. 1697.
Maria Areine Nederstijt

Compareerde Willem Willimse Rinck
 weduwende & goedelijckende van Maeghtes Dux
 Craenburgh te Amstel ende Willem Dux Cast als
 voogt in destre oere Marrit Willimus ontvrent
 sijnen lande Aetis 1672 Willimus ontvrent Maeght
 lande lande Aetis 1672 Willimus ontvrent Maeght
 lande lande Aetis 1672 Willimus Rinck
 de voorste Maeghts Dux Craenburgh gevoerd
 est Lijndt de voorste voogt gedafttert niet mij
 Daalmaus & Schot Van Groenendael Gert van
 Staverd Wessmann van Nieuwkoorn Sude Noorden
 te dunder Zijde Gebarreerde sy comp. de nacht
 vergaderde Raemmerd die oorbekering vondens
 Stadt Antwerpen inde jaren des hondrede tyden
 groenendael gedaftter macker die sy voor
 ons bestont i. de pachet by de ex Vroonyest in stede
 van Antwerpen affrecht die hoge delyk grotte Willem
 Cruijckts Capelle constante scriffinge te zyng
 Deelenghede dichter voorste voogt van Landepland
 te hondrede groentte dene in den tyd
 daer te genen Melchior Vergeren de voorste
 comp. by forme van uytvoer verdrayen end
 over den regenten hew in destre volghet dat de voorste
 Willimus Willimus Rinck Sal te dene endt niet
 volcomen regt van Cijgendorp besoeden alle de
 dorpsen endt effectuer hede dan mede dorps
 bandelen nadt sijn kelegraten ende hulveren yder
 mit sijn cijger gedaftter vermaue te doen sondes
 ten nescopen van ijmaut sants daer Cijgerne wiede om
 alle de dorps gedaftter endt weldecorde alle
 de heiligepp endt lasten was mede den voor
 gedel Cijgendorp geswadet ote helaast sond
 mocht welken gedaftter int gehouderd ende daer
 van de voorste hondrede gedaftter endt bewijst
 tot ende helaast gedaftter endt daer Cijgerne
 ende horen dock daer hondrede almenten
 en opreden, soonec bij hielcke alle gesouteght
 ni ethen d'nechden cleedings endt reddings
 ende ghet heler tot ijmaut sprenging
 ende ondesouding, nochtig is oock ter schoole
 latijn graw, en doorn lereen lereen ene se figuer
 almen de doorn lereen hondrede hantie leis
 ote offering, all waer toe de voorste kinderen

16

bequaeust gesoodeet gillen lande endo
 met allen toe tigt ende wylde toe de voorste
 kinderen tot garew monigen dagere Brugge
 by hew off anderem geannoberden stadt
 geconuuele toe off gillen signe en assane
 dorpe en bepaleen een de regt int schijne
 naer den stadt endt gelycchijt der bod
 sel all dan synnes aen toe vande selve
 kinderen die tot den voorst Stadt gemaect
 is in thilien ende voldeet de somme van
 een gouden dael huyver oft sommige
 niet alle hyschede toe vande den belde
 vaner voorste kinderen gelycchijtend
 int gedruelt de voorste kinderen gemaect
 niet dan dat mocht eijder effenisse voldeat
 te son toe vande verbindt sy compant
 te Willen Willimus Rinck die selsbow en
 gedaftter voerende ende ouerdaen gedaftter
 ende helaast gedaftter daer oock de voorste kinderen
 soodanige regt van legate gypotels werlt
 gegeven en gelaet, als kinderen nad
 regter en drieijcijf vande hondrede over
 regter gildes effenisse toe op de compant
 reid & Stellende d'neceken den gedaftter
 van allen regter endt regters sonden hilt

Geplaatst voor gemit en dewater pastine
 en selent Melchior Vergeren ende vervan
 gedaftter aij van Kortrijkscheleng op den
 9 April 1672. *Melchior Vergeren*
Geplaatst

Ons parerde Aelie Cornelis Swanson
Bunge laste wordt van spetter bestreken ten
seind ende spetter van den hof niet voogt over
hendre verstaten ont xxij jaer Cornelis
verstaten ont xii jaer en Cornelis verstaten
ont viijjaar en alle hundre vande voorn.
Aelie Cornelis Swanson gecoronneert by
spetter bestreken, zind de voorste voogt, gead,
bistert met mij Gallius ende leue dan
groen ende geert van Harrewen teghemans
van Nieuwkoop ende poorden tot anderijns
bemintes sij comte naer voorngrondt daer
minatuur ende overweging van den stadt
inventarie des goedts by de voorste voogde,
vinten groten inckhove, heel die sij voor oor
schont en leghaven byt en vrouweyt in
stadts van Leiden off in stadt van Leiden vande coninc
compt te sijne ende in stadt van Leiden vande coninc
geselingen d' Langereit d' Langereit vande coninc
hundreden g'hoedele gebberen in de sijne he gade
by vadersche wachten hoochveldt de voorn:
compt en somt van nijfvoet v'ledragen
sijnen gelouwen sijn, en vaderen al volgt
dat de voorst Aelie Cornelis dat schitter en niet
volcomen regt van eggendom beenden alle de
goedts sijd' offerte vander voorste voogde en
op den inventarie statende endt daer inde dor
ende landen naer rachterlegvalers en salte en
grotte sijne vijfvoet grond en v'lemaer te doer,
mits daer jij grotte landen allen geleideen al
getakeende ende voldeende alle de kelder en
lasten waer niet s' den voorste voogde en
begeerde ohe belast sonder moegen welke grot
niet gesondert sijnd daer van de voorste hundreden
indennetew dat ende se leden grotte landen al
daer begearde ohe boren doch de voorste hundreden
alimenten ende overvoeden, so wie sij rechte
als geestelijc in eten en drinken, eledinge en
reldinge en t' grotte veldt tot yngroet voorn
dinge uede ondervoorste voogdijt is alsmynd
te doen leuen soordanige hantinge off office
minge allvare toe de voorste hundreden g'
quaduct, gevorderet sullen wery, ende dat

alle acte sijt ende wijlen toe dat voorste
hundreden tot haren intandigen daghe binnew
lycken off andig g'aprobirden statut ge
comew dat off sullen sijne en aldouen boren
ende g'halven ewr edelijcijt myt huyt vande
dew stadt ende g'eloyenskijt sed' borgd'le
aldouen sijnd' aen god' van d'elv' hins
wo der tot den stadt stadt g'ecomew is
ijgheren end' voldoet de somme van
twalff guilder twalff shillings mit alle
twelv' g'eloyen tot becoye v'and' v'and'
voorste hundreden g'elocationare ende myt
g'druict stadt, defens' hundreden v'and'
dene wort van hare vaderlijcijt offijf
voedare te sijne voorste voogdijt sijnd'
nae comyngh' v'and' g'emeen voorste voogdijt
sij comparante Aelie Cornelis Swanson
Specialeys en hys ende diff' stadt en g'
gelyc in d'elv' d'elcijt iact, sticht v'and'
voorste stadt aff tot aegte aew
tot belant houtw'jden Jacob
Wiltens inge een Socie G'ter noorden
Jan van Hecke, en d'elv' v'and' g'eloyen
g'eloyenskijt alle' g'eloy' v'and' g'eloyenskijt
de en d' en v'and' g'eloyenskijt g'eloy' v'and'
sijde d'elcijt G'

Gepassert voor G'eloy' v'and' g'eloyenskijt
S'comte Aelie Cornelis Swanson
G'eloyenskijt g'eloy' op d'xxxi April 1599.

Ron. 1.6. mld

Comparaerden Jan Jansz Coos.
 weduueerde ende bordemouder van marie
 Louise toe coos. Louise cijner in qd als by
 saltem ende Abegoorde name van prinscoos
 Prins zyner tot voort oere set nad gelaten
 verhult oer dexter welleke bijzen comparaant
 den prinsche louis heiret welleke t' inde ds
 voorst voort mit regard hant sel' verhult
 gescreven mit mij sallem s' leent hout
 Jan of roet ende gheert van stande wermoeus
 van prinscoos ghehouder ter auctor te lyppe, be
 houdan hout gheleide sij t' regeldeit compon
 sene voorgaderd eximmatie ende overvrynging
 vanden hant ende pueritatis des hoochts, oij
 den coest gheen haerder hout die sy by de
 vrouwicheyt in pladse van sene voor oen leent
 en behoudt affinmende deugdeleyde s' opredt te
 sijn ghehoorn schaffinge s' en dinge en dalingen
 te doewmen dat vroedt vroedt laughte en
 ope vroedt vroedt gevoerdet hecht in dese
 tyd waage te gaen welchede volgerende de
 koers, const te by sond van iijtroot veldragg
 ende oer de gecoude sijns in dese wagen, dat
 de vroedt Jan Jans Coos die rekenen ende met
 rekens racht van liggenouden bedoeden alle de
 ghehoorn toe leende als onrechte in dien niet
 gescreven, ende daer inde door ende ghehoorn
 naer sijn wegevalle, en sene den ijder mit sijn
 eygern ghehoorn hemagte te doen mit daer
 hyne wren om alleen ende ghele betrouwde s' g
 volcomendhalls de ghehoorn ende lasten wade,
 inde den vroedt bontes ewigheyt ghevallet
 ote belast sondt mogen welde sien iijtroot
 ende daer van t' sl' hant ghehoornde t' gheijden
 tot ende ghehoornde sondt ende daer ghevallet
 ende bontes oote t' voor: hant alomhert sien
 quodden, gauwe by sien hant als ghehoornde t' in
 eten, drukken, elddringen ende reddringen ende
 t' gant bontes tot ymaent oprichting t' onderricht
 dengd noedige is, oek ter ghooch letten goet. (8)

doore hant vroedt s' schrijven, alle inde door
 leden goddelijc haanturk ote vloeyen
 alle waer tot t' ghelyke bequadeheit ghevallet
 sal en dene en s' dat allede tot t' ghelyke wylle
 tot t' sl' hant tot sijn mondigheyt dag, bin
 welcken off aude sijn gravenbroek tot stadt
 ghecom sal en aldau ghehoorn en ghevallet
 en de vlyckd wettelijc hant den stadt vande
 geldeghet tot des hoochts all den ghehoorn
 t' doore hant moetten iijtroot ende vloeden
 welt een ghehoorn mit silver ghevallet vondt de
 kethinge daer aen, noet de ghehoorn ghehoorn
 boegheyt van sijn munderlaer, mit ghehoorn
 soetich ghehoorn aen ghehoorn mit allede t' welleke
 ghehoorn ten ghehoorn hant vroedt hant ghe
 conditiondet endt s' iijtroot wilete is, get
 voorst hant ghehoornet wilete van sijn mod
 de leijchd t' ghehoornet voldoende t' sijn tot
 nadrevening t' ghehoorning hant, ghehoorn ghe
 hant ghehoorn t' ghehoorning hant, ghehoorn ghe
 hant, ghehoorn t' ghehoorn, on roede aude, ghehoorn
 ende hant vlyckd ghehoorn, ghehoornet ghehoorn
 ghehoorn tot bedwange van alleen hant
 ende hant, ende spriatlycke d' en h' hant
 van hollant hant der hant

gepastert voor eygent ondervander ghelyke
 schou, ende van ghehoorn tot ghehoorn
 convegacionew schouping op d' 15 july 1760

hant ghehoorn

Comparaerde Scunis Rocken te Dordt.

ter coninc. Henr. Gerit van Aduleghem als
gastleder voegde over 8 tijntje ont ontrent
oetew jare, ende Rose Scunis ont ontrent
17 jar. mindejare kinderen gescreven
bij hem. mandrie haundus inde noot
over gijldet coninc uit ontrent myn jare
gescreven bij gherit Scunis 8ijndt de
voorn. vooyt just reguards paende voor.
Wekindren geachtelit mit mij haullin
ende Schent han groen ende gherit van
Staverden heit manne van Vlaenderen inde
Noorden vol. ter anderijds schindren
ende vercladeren sy pecterture comp^{te}
naer voorgaende exanimaties oordening
vandew Stadt inde jarcht des vorddes by
hem coninc gedaen malen die sy by ghe
en breuening set in plante van edde affen
mede den gedrelyckh opert te sijn in
plante van dene contine descriptie. Schij
dringe ende delinghe toe doeo, dienstiger
voordes hoedus. Wekindren gescreven
28ew in de 8ar toe opert sy m. d. dag
wecken volgenden de voorn comp^{te} bij
lora van hystoep wegez gae modelijks
affuerde. Aldeayen inde over den gecomen
welke in maart. der nacht volgendo. te
weten dat sy comp^{te}. Salidew erds met
volcomen rest van eygenhouw behoude alle
de goedden soor hende als ondervande
geen ijtke vondet. Adew segens sy uderen
gae modelen stalen inde voldoene alle d
gesulden. of lasten der voldoene of de voorn.
kindren daer been indennden erde overijden.
Maer en dorf sy moe verleden end v. g.
sonder elijt de voorn. hinde g. te almenheden

ende. ons vijnden in den grondel. elden
end redeng, desels rachels end grond
13. doer soe wel in rechte als gevestiget
wijders desers tot voldoende latein. 40
doer leue lesen. Getrouw mit een goet om
gaest of d' haertwiche naer de hout off hui.
d' huienheit verlijken, g. den gaet des
vorddes tot laten sal. gemaendt allat
seyd ter liet doer wylt tot desels hout off
huiden getrouw sal off selle sijn ty onder
domus van d' voldoende tot huijn.
lycke oto anderijds geraadkendt staet, all
waander sy comp^{te} desels vordt end d' huijn
den eslyc wytte ussens huijn huiden van
gelycket staet) nog selue mocht gelaes en
voldoende aen god. de lorum van drie silvers
dicatius. (dat in voldoening van gae
mord gelycket deschuld. god competitud.

Met uerlede voor bewys inde uitloop sy
perspectie comp^{te} deluiden te voldoende
contintende (g. genoegh belovende) mal
caudel om gae ander off neder stadt of
jubente. te selle moghs in legten off daer
sijt. Tot sue conincs of voldoening
vandt goud voort. Had v. d. bout sy comp^{te}
derst spacialyche en huijn. en d' stadts
ende gelyckh mit voortende by. Medeop
stredende vaders voorouders tot
acter int water tot. Oderat. te voldoende
hu. Dicte is ten wetten madde acter
van voldoende. (Voor de voldoende) god.
died rokende. Onroede. g. g. voldoende
vondet Pitt.

G. passert voor ghetu ondervant de baillieu
of Schent. Cor. Van Convenew. (y. Willem minor
van Leyden op d' S. Maartij vri.

h. d' graaf. koninghouding
willen spouwen van leiden

A:
 Companierden Willem te Cornelis van
 Beijerden en die ende vader van
 Willim Pieters van Beijerden tot Oordt.
 Deth Simon hooij ende viertde Cornelis
 van Beijerden, altho hij wel geboren was
 dater dan jijt geest te voordien over heeft
 minde jaers woonhant genaen Acht
 Willim van Beijerden omtrent twaalf jaers
 geest te voort te den noemt Willim Pieter
 van Beijerden en dat te voort: voordien niet
 gehuwd vant voor, woonhant gedaen,
 heit met mij genet ondervader Blaell
 teegout van groen ende gedreven van
 Stadhouder woonhant van Kruiswijk
 tot den voort 4de aande 1700, dethelv
 woonde bij Nijmegen comp^t naad voor
 gedaen transiencie vanden stadt
 jureit des hondes g^t d^r oecum. hondel.
 hondel gedaen maect die hy in oecudel
 val woonde en oec in vrouweijt affe.
 inwoede druydelycke oprecht te sijn,
 vredaghen ende over den gedroncken 4d
 wistew hi forme van eijtewo, noemt
 dat voorl. hant g^t waddelijc h^t diffusiss
 in manier g^t een newe volgenda, manier
 lich dat hy comp^t dat hondes en die niet
 volcomen g^t gedaen behouden alle de
 gedaen en offerten vanden voorl. hondel,
 waer jy dus te comp^t te derden acceint
 te wadoen en te betalen alle de gedaen
 te laftend de voorl. hondel en het voorl. hant
 daer daer te judecumdy te bewijden,
 voorl. schuldig Ende gedaen en belijst dat
 voorl. hant te aluidetlicke g^t ondervangen
 in oecu en die driecken, tledingd en die

redding gemaect en die gedrach te doen
 500 toe in stercte als gesoutteijt, voor 16^t
 4de de gold te latere gaeu, te doen leeg
 lepen ende heijmen, met een gode aangege
 naer dat hant blyvint verlyffed, te
 den stadt des hondes tot latere sal, ged
 deneinde alle t'leerd ter tijt en die wijlen
 had t' voorl. hant gedaen sal sijn + da
 oude idom van 25 jaer off eerder niet
 conuent ten liue hant off anderdaen
 gedaen weder den Heide obwanderen
 comp^t te hondes gedaen een oelicke
 ijteet neffens blydendens van gelijckden
 stadt, inde sel moeten doen,
 somma van achtig gieden, daer
 en hondes aveit een bedt niet sijn tot
 gedaen, dat alle t' in plaecht vande
 vaderslijcke effeniss 4d t' hant naer
 regten juud gedaen vande oude
 conuentende, niet wolden voorl.
 ijdcoen in plaecht van hondelijc
 redding, t' respectivit comp^t nemen
 volcomen coerten dente, gedaen,
 tot nad comp^t te voldoen g^t vant
 gedaen voorl. stadt, hant te comp^t
 blif hondelijc gedaen tot aande hondel
 gedaen hondel tot lasten van Willim
 giijgen van Beijerden, voorl. gedaen
 wijsen te hondelijc alle land goedly
 volcomen te onvertroude gedaen ouder
 hondel te hondelijc alle land goedly
 volcomen te onvertroude gedaen ouder
 hondel te hondelijc alle land goedly
 volcomen te onvertroude gedaen ouder

Gesassidt voor oecu ondervader
 Blaell en die hant, Andere van lich
 conuent gemaect schepen op dy 25^t
 october 1700.

Rot. 2. nov. 1700

Onsparerden Aert Cornelis: Proede
 Schijf u dinaende ende vondseinde bouw
 Antwerp willeken haue pijnen haer eerst, vnde
 gheen viderende bailliuw ende deent haer
 groet ende geest van staet, en vaders
 van mieteren ende moeders, op iet vorselijc
 haer oey willeken van huyden alle oock
 gloet van i' meerdere zyde, alle voogdene over
 haer oec vigtien jaartijc eerst gemaecte
 oec oec dat die jaer te ander tijde
 behemende ende verlaetende ij resorteert
 conij, naer voogdene voldoening van
 den haet, ghevuld des vordene ty found
 van huytene metten duoden judec minne
 voldoening, ghevuld den gecouerde blyf in
 manen Peter und wogend, te weten, dat
 den vordene adet conij gemaecte ij sae blyf
 I niet volcomen hegt van eygendorp gescreuen
 alle de gemaecten soe vordene als onvolden
 den eyghendene wein segens ij vreden
 sal wachten voldene en de betalen alle de
 schaeden ij lasten des leudens inde ghem
 uyttevondene ij de voorde: sijn kinderen
 daer van te hadden en de vrygden
 niet gemaecte hort deselven te almoechtigen
 eer te onghoudene in deser ende dreych
 teeldeyns ghe hadinge, deselven gemaecte
 ij gemaecte te doen soe wie in dreych al
 ghevuld ij, wylde deselven te seelde te
 laten gaen, ij te doen ledene espen diend
 seijgen niet een goet ambet off haertdeick
 was tot de kinderen gemaecte aldaer
 deet hullen wieden gemaecte aldaer
 gheve te fijt endt welen tot deselven hant
 off kinderen gecouers hal off sylden bin ten
 behoude ij hille vingers madewit mitte sprengende mitte leen
 van des leen gemaecte ij en ontstaet qd jaers en de jorste
 des gemaecte ij en de jaers van one vadersche deel van
 en vadersche god, mynrege van dese herigting vader en
 kind te willecijc miten somme van dreyen jaers, att: den 29 Apr: 1702.
 maffens desdien grootescher
 gezaghen aecte Troon blyf

voldoening van 25 jaer, off elderen niet
 conijnt ten regentelijc off aenderen
 gheprobede den stadt, alwaande ij
 conijnt gemaecte hal blyf acij ghe
 lynd wort hundene myttoedene en
 te voldoene en somme van dertien
 guldene bouke en de ghealijc en delycijc
 myttoedene off drie kinderen van gelycijc
 stadt, en de ghealijc ij des vordene
 dat in voldoening van de voorde
 kinderen ghe voldoeninge diffusio
 ghe maecte worten conijntelijc niet
 voldoende voor de vordene en de voldoening
 slachte van regening, ty auctoritatis
 conijntelijc voldoeninge te voldoene
 volcomen gemaecte sondes malandens
 om enige vader stadt off jurentaer
 te myttoedene off moesten en idem off
 duer bruyt en in goddelijc maner. Tot
 nadrecomijng en de voldoening van
 gedaen voor stadt verbint ij conijnt
 ghe gemaecte en dreyen off stadt
 ij gemaecte mitte doce van gemaecte ghe
 voldoende voor vande stadt off tot judec
 voldoeninge tot deselven te onghoudene
 verryg ij ts worty de grigge vand
 ij van huidenck van gemaecte ij voorts
 sijn goddeonc gemaecte allde sijn
 voldoende, roeden te onghoudene, ghe
 sedmet heldere deselven te bewaing
 alt naer myttoedene lant

gemaecte voor allvoer, Dierck Van
 Houtemhove & corn: Houtemhoutelijc regening
 op dy 6 Aprile 1702 1702.

Dierck Van Houtemhove

Onsarederd Jan Gans: Coot de
 Jonge heft lord Groot van Marquet
 garnet van Spranghe toe word palmer
 Groot van Spranghe al groothoeder en gevoert
 groot in dien oede dat minne jaegh neigd
 dat werkheit genant hooch. Groot coot ont
 ontrent andt daff juan) wondt voorn: marquet
 garnet van spranghe zindet dat voorn voort
 int regnante van voor. Westland graafstede
 met my ballen dage leent voorn. Hie groen
 ende grint ghet van gaveren wederomma
 van producere dide hooch voort. toe ander
 tijde dwartelde veldslagdene / nadervergaende
 dammatie vande stadt dide jurevante die
 bordels. Sij den voorn. Coot sij ter ew
 vermoedelyk in voldeete van eidd affirmeret
 dauidelich dide opregt te sijn) in alle
 minne ende vroueffappelijke form van niet
 coot noemde sij voor hant sijn moedelijck
 offensie veldslagen ende oude een gromden
 te wif, in manier sij naer volgred
 haueelijck dat den voorn: coot sij welken
 dide mit volcomen rest van geyendom al.
 vander alle die ghordene too tot wondt all.
 onverwacht, den te wondt ijt blyvendet
 sij al de cleve / geywodig op den jurevate
 stadt gescrectet waer jectus sij wederom
 allen dat moet van veldslagde bladel, alle
 d'ghelder en d'lasten des bordels mied
 ghet ijt blyvendet, sij daer van t' s' hant
 jurevatte dide des veldslagden wondt gescreet
 al ghelder dide oede goudene in d' oede
 dide d'ghelder, d'ghelder en dide goudene too
 wel in voldeete all gescrectet, al ghelder sij
 gescreet te loten gauw sij te loten ghedre
 dide seggheen ant den goet ambact oede

saintwiche, waer tot rechte veld slagen
 die wondt gescreet, omme sijn wodruft
 te hantte ving, goudene alle t' ghe
 ter tijt dide wondt toe dat voort hant
 goudene sij tow ant en d' goudene van
 veldslagde sij, off weder mit conste
 ten huywelde off audry geygrobbede
 stadt, als wanen sij come: bouen end
 geygaber den en lichcijf ijt niet wondt goudene
 kunder van ghelyck hant, wondt pal
 merton ijt ghelde en dide volden en somma
 van sijt regt gielden, alghen wondt den
 sijde sij leidt en den blote voldene hant
 vies d'ch, en d' dit alle in voldorung dide
 voort. Sijt sijt moedelijckes offensie sij en
 naer veldslagde convechtende. Sijt wondt
 voort. Sijtcoot sij voldeete van ghedre
 d'ghelder sijt gheoptet compyt. Verclede
 te nomen volcomen convecht duidet dide
 ghetrouwen, sondt veldslagde om d'ch
 naer de stadt off jurevate. Al ghelder moedelijck
 offensie veldslagden off d'ch ghedre in
 ghelderlyk manier. Tot nadconvening van
 goudene voort stadt geybuit sij compyt sijn
 ghedre d'ch ghelder, voldene sijt
 onverwacht d'ghelder dide ghedre
 ghet wondt, ghedre sijt ghedre sijt
 ghewaen van allen de ghelder regt d'ch, sondt
 piet,

Geplastet voor enheit d'ghelder hant
 Ghelot. D'ch Jan, Steenveldich sijt
 dide adm. sijt sijt ghedre op den
 19 d' de d'ch. 1702.

D'ch Jan Steenveldich

Vlijt Compacerden Hendrick Cornet
 van Vlaenderen heer van Kooijland
 Pieter van der Waghen heer en vrouwe Pieter Conde
 Van der Waghen alle portraets en de voogt over
 het minnedschap verloedert. En den
 vrouwe Pieter Conde vrouwe van Wijngaarden en
 wifheit Pieter van der Waghen ont ontdekt
 hervoor dat den vrouwe voogt den vrouwe
 reguleren mocht. Want van alle geestelicheit
 met hys zaeken endt selue. Haer groen
 ende gedreven haer staten weltevreden van
 Minnende (Nederduytsche) te lande en
 dwellede vredelich in alde minnend en
 minnende lande (naer verouerdigd en veruering
 vanden staet ende juventutis des doodele
 die lijk by den en verouering niet in vlechtheit
 van den affinende druydelike endt op
 legt te sijn in alde minnende vrechtes
 matten anderden lijk found van iijtore vli
 dragen endt over den gecouere den geschen
 noemende lijk voor den hant sijn mond delyciet
 delyciet, ende dat in manneken sijn naer
 verouerd, namelijck dat sij dusse conge
 sal hebben endt met volcomen regt van
 signatuure beleyden, alde den goeden soe
 redeneit al onverouerd, gelyc gemit, silde
 linden en wold niet terwiel niet vreesondert
 waer, gelyc lijk indien tot synen lasten
 merke den vroeden ende te betrouw allen
 den leidende ende laesden des goeden goddes
 mede gelyc vreesondert, ende daer en
 boven nogt geloeden gelyc de voet hant
 alde minnende endt ondervoudene in elken
 en dijnclere cleddinge ende redding den
 selve haiffen en dene gronach alde doewen soe
 wel in hertelde all gelyc vryt wijdig
 gesleven den goeden te laten gaen en

te doewen leidende leser en d' leghijder, met
 den goet Ambacht off hantwicheit naer d' st
 Et hant sijn doestant te stant noch tijfden
 ende den stant des goddes hantwicheit sal
 gelyc den alde goddes hantwicheit en d' wylde
 tot d' st' hant gelycke sal syntter ondeloen
 van vredelichste jaren off den d'der niet
 confundit ten hantwicheit off hantwicheit
 wylde den hantwicheit alswaerden sij conge
 hant ende beloven ewenlyk myt
 effent buskunderen van vredelicheit stadt,
 sal wortels voldeoren endt betalen en
 sommen van vredelicheit gelycke, ende haer
 en goddes wylle den goede voldeiring
 en den psalm doek niet hantwicheit pleotien
 gelycke van den hant sijn moeder sal,
 ende dat alde in voldeoring van sijn
 moeder sij den offensieff. A voort hant naer
 wylten comperte wint. Nut wilede sij.
 Hystooy in voldeiting van hystooy i. hystooy
 G' delyciet alde doew sij hystooy conge
 vredelich den alde nomen hantwicheit conter,
 gelyc den goddes hantwicheit goddes den malecan
 doew den god den god off nadere staet
 off hantwicheit alde hantwicheit off wylde
 hant in reyter off daer hantwicheit in gelycke
 maniere. Tot nadereining den goddes voldeoring
 vant gelyc voort staet. Adelict sij conge
 speciaelijc den hantwicheit hantwicheit sij sij
 est, hantwicheit endt gelycke int mochtijc
 van Nederduytsche hantwicheit sijt d' voorwa
 t'ring tot agter den elde goddes hantwicheit wylde
 gelyc den goddes hantwicheit sijt d' voorwa
 hantwicheit sijt d' voorwa sij goddes hantwicheit
 redeneit endt gelyc hantwicheit gelyc den goddes hantwicheit
 gesleven sijt vredeling als man gelyc. Soudeneit
 l'ra
 gespassert voor alleys d' g'f'c. 1503.

Onsarevrouwen Dierck Cornelis van Pielen
 Werdinueren ende landhoudere van Teyngh
 Cornelis warden tot den gheue ouderwater
 Baellin ende leonten hem doren ende gheue
 Dierck van Hatzel wachtmaester van Hudicoy
 Ende nocht voort all ooy dwoudore over de twe
 en drie jaer hadden vande voort een pyle
 bij de voort temtijc crudel was ghecreede
 met haens crudelheit omtrent tienentwintig
 jaer. En daer van pyle sat on hant twintig
 jaren tot andes zyde dierck wachtmeester in
 alle lande en vreemdyg wade vergaed over,
 wanneer vande stadt en ghele der heiret dae
 tot dene in plach van hestung schijndel en
 verlaeg tot doode. En soest van hertgo bracte.
 Dethen vande dene en dene over en dene tot wester
 siemande all volgt crandelyk dat hi deth
 tot dene. Sal pyle en dene volcomen ridt van
 ghele land ghehoude allt de ghele dene loo
 ten land all onverend mitte tot wille niet bed.
 sondet mitte daer jagten wederom volcomen
 en dene betrouwde alle dene hadden end leet den
 mld. gheue iest sondet. En dene voort: hunduy
 daer van hi sijn landen end bewijst, tot
 end houde loet te sonden, inde daer en houde
 deselsd ewelijc te almenaaleen end ouderwoud
 in hout en brauch cleining en dene
 sondet mitte end ghericht te doot loon in
 houde all gesont geijt ghehoude t houde tot
 tyt end wijsen tot dene land hout of houde
 ghericht hout off houde houde tot ouderwoud
 en dene houde tot dene houde tot ouderwoud
 stadt, all waunders deselsd ewelijc en gheue vand

voor. hunduy, goud en ghehoude een
 ewelijc iest niet nuffel ghehoude vand
 ghehoude hout. Sal moetet iest houde, valden,
 tot dene lande en sommer van dene lande tot
 ghehoude end gheue te houde en houde
 ghehoude ghehoude niet allen. A welijc
 die voort. den houder vand dene houde,
 ghehoude en iest dene houde, deselsd
 houde en ghehoude niet nad houde en
 ghehoude tot vand ghehoude en ghehoude
 vand tot houde vond voldering tot vand
 nad houde vand gheue voort is. vande
 comp. houde ghehoude en ghehoude. roeden
 des houde tot vand ghehoude. ghehoude en
 leiden. De dene houde, daer op toe dene
 ridt van houde ghehoude all houde en
 houde onderv dene ghehoude vand. dene houde tot vand,
 tot dene houde ghehoude vand. dene houde tot vand
 allen. houde en ghehoude, sonder li.

Ghehoffert voor dene ouderwater d' Tong
 West. En dene ghehoffert voor dene ouder
 water ghehoude en houde en houde
 en houde ghehoude op d' d' Januarij
 1704

Oudewater
 d' Tong

B
vmissen derden stijntie. Arie vander
Kast wiede ende Goedewaert van dijk
comme van Dordrecht te leue. Geert
Gudewater baillie ende staet van groote
ende Geert graven van Haarlem verhuizing
van graven van Haarlem vol. all opgh.
voerder over het minde jaart leidt by den
voornam dach come van Dordrecht gevoer
techt ter aerd zode deurdeel Andelst
den Maer anderdaer in alle minde end
bekeerdaer (naer vergaerde oordeneing)
dannach vanden haer ende geleide dicht
des goodels in pleyn van hys hof hys hof
ende deelinge te doen, by sond van iegelaer
veldrager ende over den graven te uerden
manieer alhoer manieerlyk dat by
ghetto come ^{te} sal redder ende niet volghen
niet van exghedone vanden alle de godis
soe volghen alle enre vnde gheve eighend
waer jyghet volghen verordene ^{te} bethoude
alle d' spideer ende lach die voort berde
ind gheue wt hys hof ende niet voor hys hof
dan van te suddende die ende vryde, ende
daer de boete woe t' leue hant te aluiden
ende ende vanden in hys hof daech, cleeding
ende leding, paffen en gehucht te doen
soe wel in hys hof all ghelycket, mitgadeel
te doen lede leide ende sonden niet een
goet enlang of haertwiche waer niet t' hant
hant sijn redtuff see luyne wonen Godin
wiede helver die tot ende wile tot t' voort
hant vondene sal sijn ten end viden van
visselvrouwe jaen voffe d' dode niet conperf
ten huijsvrouwe oft kinder gevaer werden
staet, allwamder sy come ^{te} comen end

50
galven die deelich naest wensel briede,
deur van ghelyc hantie sal moeden
mitghede elde solden en hummer want
slechte hantie ghelder mitghadele en
slechte hantie want ghevoer
met alle twelde her voorde ten ghorende
want voort hant gecondicionele end vint,
ghenchte is t' hant hant gecondicionele wint
nader reder ew gheleide t' van hys vaders
gheldere wint volghen te hys voort volghen,
vintie ende vredeninge want ghevoort
te hant sy comp^t ghecompte ghevoert
delle tot vande ende oordeneide gelde
dienot gheude ende leide ^{te} voor
hant ~~dear~~ dear op godhant wint van
lgeral obant all kundde die lard
hante visselvrouwe is comperteide stellende
d'
d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d'

Ghasthedu voor als voort op dy 4 Februarie
hor

J. Gudewater
de sonq

Om sparren den Neech en gijter Wiedie
 ende goeden baader van sijnen spredt wa.
 Kraan ter dene, ende willow baader watet wate,
 als oom end maeht blote doet van vader
 der ons soeter ant wedergegaen hemel eluen
 huusent lanteijt ouer eghere lande jard
 off sijnen daer mette, nadigleden huiden
 kruiden weerd. Sijnen spredt watet ade bij de
 voort. Maectijt gijter geswoert, en ijde de
 heort. Kecht int regaerde baader voor. kinder
 ghelesteert niet enijt bellinge, enke voore
 gewit oerit van haveren ende cori flauw
 Conde seiven gewanmenen van medicinos ende
 grooien voor. toe anderijde, dwaleled
 vreelanderen metten anderew in alle inimie
 ende vrientsteyden naer voorsteeds oerdure,
 tijnt enige uantie haer vader te legen niet.
 Dic goedheit in staet van kerfijnen, die ge
 druge enige deelinge te docte, die niet te voor
 voort. Mede end minnejouw goedheidet
 hebben in desen te gare by vaders, en
 dienwolegende by sond van eynde vorderen
 edde over des econome te desen, nooren
 de voort. De haer vaderlyke effenisse in
 maniere sijne vader volgzaed, manerut ghe
 dat by erste conyng te de hober, end niet
 volcomen legt van eygenhoudow bygind en
 alle de goedearen, hervorden al enorund.
 Geen oemot, waer sijne anderew volgden,
 en dede behalde, alde de hulden en
 latien des wolden mitte, enne eyghesondheit
 enne boven dien ghevonden dat sijn de voort
 kinder en ghelyk te alimenteren ende onddi,
 viden mi gijt en drach, cledding en
 redingen, de hulde gaefstu ende gedrach
 te doer, soe wel in sieldet al gesont niet
 wedde desdien te keten leiden een godt
 aenlyst of antroodich te quaden ons gods
 moedigte, hewen gravenius, gedrichd theer

Acht en drie wielen tot deelen hem off
 huiden gewone sal off hulden gijt hem
 onderdomen van huiden teken, gijt off
 ewde mitt constint tot beijgerlyke off
 stander en groobe new state. Alvalmede
 gesel broden ende baleden en de mijl
 iijstet ieffest bhelden van te gelyck
 hert. See mynter wt gelycke end volcra
 end heder van d' huiden en poumal
 van drie hondreit vijfentwintig gijden.
 wileld gheuninghijt oerit ordent te rente, en
 hant dojet anderer see storie in d' d' d'
 volcra, met alle twieleden ter gelycke
 vand voor. huiden gecoldt houdt end
 iijghed nicht, desse huiden gecoldt
 wile nadragt, huiden en hildicheit van sij
 veldlicheit effenisse volcra te sijn voord
 volcra, end verdergijt van geluk
 voor. is ghet lyding^{te} van volcra
 gheude en gheveit, end onverdien ghe
 gheuot, gheude end latend te voor,
 huiden duar op soedinghijt van eygade
 volcra, al de huiden end van oon die
 effenisse nead hert, te conyndhoud,
 gheude en gheuot te bidering van alde
 regten end regtelen houdt.

gesallidt voor gheit ouderwale prallin en
 feste Jan hengt end Jach van hulden
 dicht schepen van medicino en grooden op
 dier xxiij^{de} Junij 1700;

Onskenck Agnieszda

Imparereden vornicis quiete. Lieft
 oet wondervaar dode vadersondre van
 Geest. en graven van starrewijke dinge. Stan
 tje van starrewijke alle om dide macthe
 bleet doeg over zonde conde. Kasteel ont
 in macte uytgaen sarte, ende markep conde
 Kasteel ont allede markepijnken haue, nadie
 gleden dindelien vand heele condeleyn. Alles
 heeleet en de voorste. Et dide gemaek van Sta
 rewijke gemaekt en den dide brouck. Doeg niet
 regentdus vand doort. Lindo. den gemaekstet en met
 huij gedrie uidecster baillie. endd heoue.
 Den dide goden van starrewijke, endd cost spes
 coen historie uittremaecte van medelegend
 moediger doort. ter miedde lode, mede lode vand
 claudie n alle macte endd voutkappage
 naer boudinck en boudinck vandew Stadt
 ende hubertain des boudelik dide tij conde
 die en voorste en tij in plachte van dide affier
 moediger doort dide opredt te hyn in
 plachte van kessingen. Peijdinger endd deling
 to doot. Dicte landt werd schandet. endd
 langstelme en gemaeket sitten en deselw es
 gemaek te huy, endd desvolgenden dide
 formd van wietvogel veldagere ende oude
 gemaeket wietvogel veldagere dide voorste. Kandil
 gade en voldeelde dide effrusse en maemendt sels
 mids voldeelde gemaeket dat tij de stet
 conde aen selstee dat inde voldeelde wiet
 veld veldagere veld en veld veld
 en geuldrikkew niet veldagere was
 gade en dorren veldagere endd boudine
 deo de boudine endd lasten des boudelik
 gemaek tijdeleedt endd daer en boudine noge
 gesindt haen tijde deselw kinderhu deelijc
 al alind uterden ende boudine veld, in hys e
 drach, gledingge endd redding, deselw daffruit
 ende gemaek te doot so wel tij piett dide
 gesintt gade, wieden deselw des boudelik
 gade en doot boudine lasten tijde. Grijps
 met den goet ambagt of santsveld gemaek

om de hoff en Rinnerde winnig gemaeket
 alle tijde tot tij dide wietvogel hoo, so voort.
 leit of boudine gemaeket al of boudelijc
 te ondervoor van boudine gemaeket, of
 dide niet confide ten regentdus oppadeng
 gemaeket boudelijc, alwaarmet tij conde
 boudine endd boudine era de tijde uijfet. inffet
 boudine vand tijdelede standt offd de tij
 dide tij dide boudelijc aldaal veldt, dat moet
 vijfdeelie endd voldeel vand boudine gemaeket
 gemaeket, gemaeket den tijde konig de tijde
 endd den tijde konig tijde vondt tijde vondt
 met den tijde konig tijde, endd den tijde vondt
 den goet ambagt, gemaeket dide vondt
 mids palace en gemaeket ijderen boudine
 boudine boudine, met alle tijde tijde vondt
 tijde boudine vondt vondt boudine gemaeket
 endd engheldeel k, dide vondt boudine
 dide vondt hore, hore vondt boudine
 vand dide engheldeel effrusse voldoende
 hys, boudine voldoende sels voldoende
 vant gade voldoende boudine tijde tijde
 ptoon endd voldoende boudine tijde tijde
 vondt vondt vondt vondt vondt vondt
 de voldoende voldoende voldoende
 van tijdeel gemaeket, als dide voldoende
 effrusse voldoende voldoende voldoende voldoende
 voldoende voldoende voldoende voldoende voldoende
 voldoende voldoende voldoende voldoende voldoende

gespaldet allvouw. Jan honding end Dirc
 Ghy honding en honding op d' y Dordt
 has

dreck dreck dreck

Comparaeden Geert Pieterward Bailliu
 en deelte gheghen van Starichu end v.
 Naerdaas Cost Haen convechte tot vermaerde
 van Nederweland Noordtewoel als opperhoofden
 Geert Pieter ghecht ont ontstaen jaen den
 Maer op hert ont ontstaen volgten jaen den
 van den soetden dene manigf te herten te
 den dene Compte Alcama getrouw inde
 amstel ghecht te de achtste tijde behouden
 dene velenou mitten modder in rechten van
 sij spijne hogen en de deelmoed te dooy
 ty faun van mister Verzagen en oude den
 Compte Ad. Van uysdell te voor minderjaren
 handde dat nadere en quoddelijks offenen
 dat dat in maniede ghe red volghet dat alle
 manblyk dat compte Alcama noemde
 iwoil dat sietew en dene borden en dene niet
 voltoruyn liggheden ghebruyd alle de waten
 en dene dorpen ghebruyd huystadt en dene
 umbordt herbergen antre en dene eadere
 ghebruyd de werken mitte handel mitte daen
 ghebruyd wederom volghet dat dene boralind
 alle de herten en dene lasten die voort bordet
 mette gheghen in te souert en dene voort
 minderjaren handden daer van te jaden
 nuwel ende te leidenen cost dene Schad Soest
 Ad. Souden en dene bordet dien nog te voor
 minderjaren
 handden in tijf en drach, clerken en dene horig,
 haiffens en dene ghemach Ad. dooy soer ure in
 Sichtet alle gheontgaet wghet dene dene te dooy
 leden leden en dene spijers niet den ghe
 aenbrugt off hant uytte tegheden om dene hant
 te hant winnen. Gheontgaet dene hant te
 tijt en dene wijlen toe te dooy handden gheontgaet
 gal off hielten sijt dene ondervond van dene
 hant juue hant hant hant off dene hant te
 aenbrugt den stat sijt alhannen dene voort

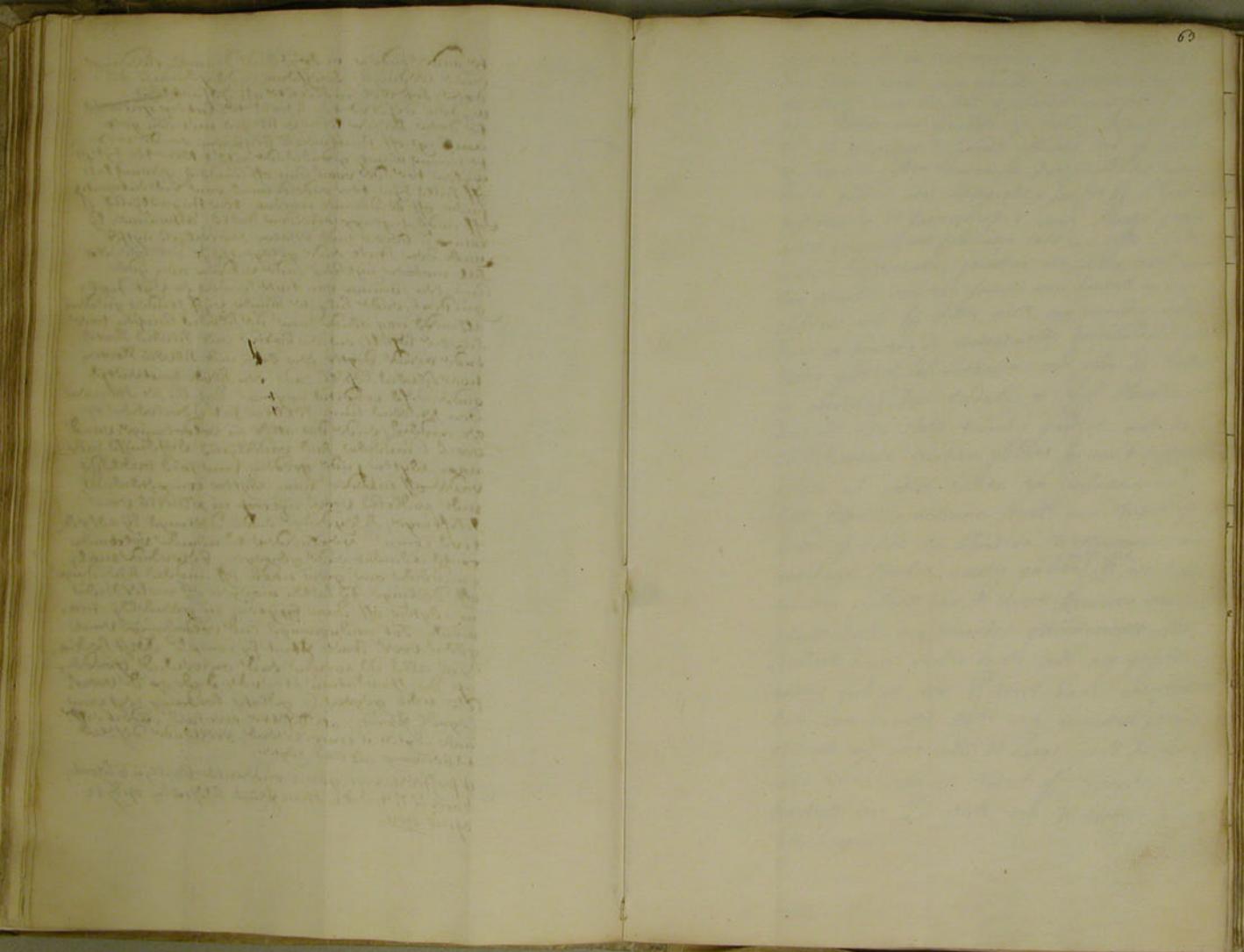
Compte Abeydinge den yder vande voort.
 handden sal moeten uylidde en dene volghet
 een somma van voff die dene gheontgaet
 en dene volghet den iijftet naer dene Stadt
 en dene helleghent ghecht dene bordet, en dene dene allde
 voor end in rechten vande voort handden
 ghe volghet en dene volghet dene effenheit
 als voor end dene dene handden daer med
 wel volghet te sijn. Vorede volghet
 en dene nadrecoming want gheghen voort habe
 wghet hij convechte sijn reden, en
 dene dene bordet iwoil alle tynd roghet en
 onroghet gheghen te gheghen jaren dene huyden
 per dene night hant dene dene dene
 handen, vordaning iwt van hant wghet ydghet
 en dene hant, als dene hant naer dene sijn conde
 hant, hant dene dene hant hant hant
 alle dene hant en dene hant, hant hant hant

Gheontgaet voor gheghen ondervond dene voort
 handden dene dene gheontgaet dene vande
 ondervond bailliu en dene hant, hant
 hant hant hant hant hant hant hant hant hant
 26 April 1707

Pieterward
 27 April

Cor. 1. St. m. l.

Aen Schout en Wellmannen op den 19 May 1713.
 Doct Pitter aert: van waarden overgeloeden tynde
 en Stadje van meulde faderen naer godsdienstig
 doct Pitter: van waarden sijn stadt: Haader Saalijc
 Ende by de verdere Erfgoedt godsdienstig en of hondest
 en Leertengouds boven de hoofdplaet die —
 vertyg guldent wat Admireerde, soeken by Schout en
 wellmannen de faderen op 't souw' staetje gospri-
 niet gewaelt, mit godsdiensten ende overgode brant
 vender effenamben, gelasten den Pitter aert:
 van waarden voor een somme van hondest en vertoon
 guldent: mit hij Pitter aert: van waarden voor
 daar en loren, de overgemelte hoofdpult bedragende
 dertig guldent, sal behalten ende alsoe de hondest
 en Leertengouds verdeelt in tijf stukken, te
 dragende inde stadt twintig guldent: mit de
 overblyvende vierentien guldent so vor't verstaet
 ghehael al andere lotten sijn: daan; enke
 heeft Pitter Jan wilman aert: van meulden
 vrouw of andre van brand en Wellmannen sijn:
 voor twelv haader, veertig guldengt te welten
 twintig guldent voor de tweue kinderen van
 monsje Willeke van waarden gedaengewoelt mit
 Leendert Jan: vander Jagt, ende nog gelyke
 twintig guldent voor Piervort Jan: negeplaten
 kind van Dannelie aert: van waarden gedaeng-
 gewoelt mit Jan Cen: de Lange, mit Isachre of
 andre vrouw: den 2e ouder off Vrouwen onder
 baegtocht van P^e aert: van waarden sal mogen
 niet keeren.

Ik ondergoer: Jan Coen de Lange, als
Vader van Rijwert Jan: gedreven by haantje Aert van
Waarden, omfangen te hebben myt handen van
P.J. Wiltshoef secrete van Nienkoop de somme
van 20 guldens voor myn kind Rijwert Jan: —
Voorzaght hem ~~angestoken~~ door de effenisse van ~~hier~~ Groot
Aert Pieter: van Waarden ~~het~~ onder-
houd en opvolding, gelijck ik Pieter Aert: van
Waarden als Roeghe ende nelle principale voor
de voort: 20 guldens mij selven ten stellende
omte liggen houen en wettmannen van Nienkoop
bekoere te houiden van alle namanninge, en
wel voornamlyk voor de restitutie van dese
voort: 20 guldens. Actum den 9 Augsty. 1712.

dit ic' mett + van Jan
Coen de Lange mij present!

Rijwert Brugge

vader Aert van Waarden

Ik ondergoer: Jan Coen de Lange in qualiteit als boven
genoegelyk bekene myt ontfangen te hebben myt haantje van
Stedt wettmannen myne potte van een somme van f 245 17:00
gevoorecht ligt het schryf van Pieter Aert: van Waarden
te ondervold ende opvolding van Rijwert Jan: en behoeve
by desen want en wettmannen van Nienkoop te houiden
tot alle namanninge en wel voornamlyk soodt de restitutie
van de voort: Jan: was voor ik die Jan: van Veen
my stelle voor Roeghe en moe principale. Actum den
15 Febr: 1713. — dit ic' mett mett van
Jan Coen de Lange

1713, anno 1713 P.J. Wiltshoef

Pietekynckobben van een

Ik ondergoer: Dick Jacob: van Veen woelnde
tot Nienkoop, als vader Hebbende van Leendert
Lam: vander Sagt, welke hij mij gegeuen heeft
in presentie van Secretar van Nienkoop,
bekenne bij desen ontfangen te hebben myt
haantje van P.J. Wiltshoef secrete val
Nienkoop de somme van 20 guldens toe-
komende aan Aert Leendert: vander Sagt —
ende Janneit vander Sagt haantje abgeloem
door de effenisse van Haar Grootvader
Aert Pieter: van Waarden, dat deszelfs on-
derhoud en opvolding, gelijck ic' Dick
Jacob: van Veen als Roeghe en mede
principale, beuevens mij ondergoer: Gysbert
Robijn voor de voort: 20 pt. ons selven
ten Stellende, ende by desen houen en
Wettmannen van Nienkoop belooven te
houden voor alle namanninge, en wel
voornamlyk voor de restitutie van dese
voort: 20 guldens. actum den 8 Augusti
1712.

Pietekynckobben van een

gysbert robijn
Governer: Lubert Jan: van der Sagt beghen ontstaen
te hebben myt haantje Jan: vander Sagt behoeve
van 245 17:00 gescreven mit Et tot houen tot dat ic' ondervold
van Roeghe houde, en sommige want sagt, behoeve houen en houende
van Nienkoop te houiden tot alle namanninge, en voornamlyk voor
restitutie van de voort: Jan: waer voor ik die Jan: van Veen
my als Roeghe stelle en moe principale. Actum den 15 Febr: 1713.

beuevest gaaf: van den esaght

Pietekynckobben van een

Comparcida Claes Swaneveld Herbergier tot
Bilskorp in Segade waren, weduven en —
Biedhouder van Martha Arens: Wetterlaan —
ter daer, en Jacobus Littaert als sy Bailli en —
welgebre menen der Heerlykheit van Nieuwkoop —
honden en Achterhoek ghetelijnde tot voort —
over Claes Sid omstrent een en twintig jaren; —
jannetje Sid omstrent negentien jaren, en maria —
Arens: nedostijt Sid omstrent veertien jaren
alle voorkeurten van mynne Ary Nedostijt en maria —
Arens: Wetterlaan vrouwe, mittgaderdial voort over —
martinus Sid dertien en Ary Claes: Swaneveld —
Sid omstrent elf jaren geworden by Claes Swaneveld
vrouw en mynne marie Arens: ^{Wetterlaan} ~~Nedostijt~~ ijnde —
de vrouwe Voort in segande vande vrouwe kinderen
gedistinct met my Bailli en Schout vrouwe: God —
suar: Swaneveld en Gerrit Laveren was nammen —
van Nieuwkoop en hadden ten anderen ijde, Leonardus —
lij Compt naer voorgaende examinatie en overweginge
vanden staet en inventair by den vrouwe: Biedhouder
gedaan maken en overgeleverd, en die hi voor ons —
Schout en Breyfener by ons en voorzichtigheit in plachte
van dese affirmante deugdelijk en sprekt te sijn —
en in plachte van den conform schriftinge, klaringe
en delinge te doen, dientijper voor de vrouwe kinderen
getoedekt kitten, in daten by verdrag te gaeng welken
volgende de vrouwe: Compt ^{Da} bij hande van iijderen,
verdragen en overengelomen sijn: als wel ghelyck —
van Bailli en Welgebre mannen van Nieuwkoop —
honden en Achterhoek vrouwe: hier toe geauctorast
ende gemagtigt, volgent affirmenten in dato —

Den 1^e Novembris 1712. Bij huus Ed. Agft. op
Sekere Regiette ten Dtin. eynde presenteerde
verleent hi in deur oogen, dat de drie eerste
kinderen ~~van~~ van Atry Nederstijt ~~haar~~ haer
moeders erfgenisse, by form van Hypothec, een
sullen genieten idel Twintig guld' boven
het geheue haue alhied voo'r haer lewyf,
volgers acte van Vertrouingse in dat den agsten
Novembris 1697. ten Oestrahaan van Ed. en
kleopenen van Heukelop, is competende, inde
dat voort de tweel andere kinderen van Claas
Maartens: Swanenveld nede voo'r haer moeders
~~erfgenissen~~ sullen genieten idel gelijke somme van
Twintig guld' boven en schalven de alimentatie
tot haer meldejarigheit; als wanneer de voorste
Claas Maartens: Swanenveld, renneamt de selve
met een scherpe hystot van hedinge naer den
staat des Roode dan synde te selen voorseen, onde
haar in middels ter Broele te laten gaan, ende sondig
handwest te doen leuen oft daet toe Reguaam
sullen geordelt werden; onder dese excrette condicione
dat Den voorste: Claas Maartens: Swanenveld —
met volle regt van eigendom sal behouden alle
de godteren en effecten vanden voorste Brodel en
op den inventarist staande, on daar mede handelen
naar sijn wyllevallen; mit daar tegent wederom
Aken en in't gehal betalende ende voldoende alle
de schulden en lasten van den voorste Brodel, geen

uitgetovert, en daer van de voorste kinderen in
dommerende en bewyde. Daer waren Vertrouingse
bij Compte. Claas Maartens: Swanenveld sijn
Persoon en godteren toerende en overvarende
lebbende ten Verkrijgende geen uitgetovert,
daer op de voorste kinderen soamig regt van
legaal verstand en Hypothec werd gegeven en
gelaten, als kinderen naer Regten en praetijc
vanden Lande over hinnē Divers Effecten
daer op is competende stellende Roode ten
bedwank van allen Regten en regteren,
sonder List.

Gehabert van Mr Reynier Bongart
Bailli en Schout, Claas Pitters Liedred
regerend, en Jan Vermijt lid Scapen,
op den 9 Novembris 1712.

Reynier Bongart Selano Everslo
Liepost

Gouda

ontfangen by mij ondertekn. Plaetse d'riuw
Ridderhijs. Et sijn voorste moeders bewijf te zyn
Wauwke Broet en Wauwmannen van herten,
die ondernome. Nebe ~~exemptie~~
vande voorste nye voordige. By herten return
Den 19 Novembris 1712.

Ridderhijs

ontfangen by mij ondertekn. maria aries Ridderhijs
gelijck 20 pf. Boden geweest, achtendveertig ed. onz
staute Broet en Wauwmannen by d'riuw in oogen haen
boden ingebracht staet. Et sijn 19 Novembris 1720.
maria aries Ridderhijs

69

Conspicende Marritje Abram: Appelhaar
wet en Beschouwster van Pittet willems Bailli-
ter erste ende Soekem willems Bailli, als som
en hauste oblevoot van 's vaders ijde over
magtelyke Pittet Bailli, ons ontrent selen jaren
nagelate kind van Pittet willems Bailli en
Marritje Abram: Appelhaar, ~~gij~~, hante den
voorn voort in respect van 't voorst. Kind ge-
defteld lust mi Bailli en hant voorst. Con-
sue: Conwenhoven en gemitte Laveren Weltmannen
van huukop en hadden voor ten anderen ijde,
gewelte verhader met den anderen verdragen om
overeengkommen te sijn, naar voorgaande overweging
van den staet des huus, inde plaatte van Christinge
Reydinge en Zelinge te Zoen, dientiger voorde volk
het en kind gevoerd hebben in desen te gaan
bij verdrag, ende den volgende by forme van
wythoofd verdragen en overeen gekomen te sijn —
soende dat boven kind's vaderlyke offensie,
in manieren als volgt, namlyk dat ij Compte
Compte sal genooten en in eigendom behouden
alle de goederen soe voerende als onvoerende —
geen exmple, al die die bij den inventaris vermelkt
die ij voor ons schout en scheppen bij een
on vroomheit in plaatte van Zut affermeerde
deugdelike en oprecht te sijn, waer jecol wederom
volderde en betrouwende alle de goederen ende baffen
dat huus, mede gene uitgetoont, en sal horen

dien gehouden sijn, t voorst. minderjarige kind —
te kleeden en alimenteren och uroestelen
gaan off een Reynam hand werk naer het kind
beij te daen leeren en voort in alles onder
hant te doen tot sin meerderjarigheit, als
vermelde de voorst. Compte van het gemaakte
kind leren en behalen een eerlijc rycht sal-
mollen uitkeeren, een goed Kape met een
kettinge blad cralen, een goede Haer paade
en een goede Hoop ring, off in plaatte van Zee
Naad en ringe de waardie van dien ingeloe,
notenkomme van zee naad ende nog een thure Eucaten, met welk
voordi het voorst. kind gevoerdet werd, met reden
en Billikheit van haer vaderlyke offensie
voldaan te sijn. Voor de voltoening van 't gene
voorn ij verbind ij Compte haare festoon en
golderen revere en onverende, geene uitgetoont,
gevende ende lotende het voorst. Kind daer op
Idem regt van Legaal verband, al de kinderen
over hant vaders offensie naer regten ic compleetende
Hellende Jeschue ten bewank van alle regten en
resteren, sonder List.

gescrewt van M^{sr} Geijnt Bongart —
Bailli, en Schout, Caal Pittet: Lieveld —
speren en Jacobus Lietaert Scheppen van
huukop en noorden voorst. op den 9 Novr 1712.

Wijnt Bongart *C. Pittet*

Hans Pittet
Lapula

Comparatoden Claas maartens: Swaa,
nevelle Herbergier tot Nienkoop, leert
Witewenner van Maria Areni: wettelam
ter eente, Dg. H^t en Mt Regtijns, Borgart
Baith en Bronty, Cost Jant: Convenchoren
ende heerit van Staveren Weltmannen van
Nienkoop en worden als offercogden over
te twel minstejarige kinderen Martinus
en Aeg. Claas Swanenb^t, by den voorst: Claas
maartens: Swanenb^t en Maria Areni: wettel-
laan gesproscht, ter anderen side, dewelke-
nachwoegende overweginge hadden staat-
en gelegenheit des Bobel, vertegen ende overen
geschenken sijn, in manieren als volgt, naemelyk
dat hy eerste Compt: sal hebben ende niet vullen
Regten behouden, alle de gaderen los staende all
overende mitz geldeont, mitz daer volgent
waderom afdoende ende totalende alle de schulden
orde allen mede gene uitgelondert, also gelijk
heider verhaalt is in de vertelling by de voorst:
Comparanten en St Maarten op den 9 novemb^r 1512.
gepalleert; Ende dat voorst: Claas Maartens:
^{sooneghenlycke moeder voortgaende tot deth dage}
Swanenb^t, boven op de schulden t^e gelde by voorst:
Vertellinge een tweel oppemelte minstejarige
kinderen Martinus en Aeg. Claas Swanenb^t
voor haer/maedert beulyt tot somme van
Twintig gulden tegelijck is, sooyt sel uit-
keeren laen iet voort. Lint een somme van

9

vierhondert en tachtig gulden, ende al soo alto
hier beiden negen honderd enセtig gulden,
hierdade t^e welke hier voorten ten behoeve
van de twee oppemelte kinderen geconditioneert
en intgedrukt is, zelue landen gemaakte

70

Compareerde Glaet Maatens: Swanenelt
Herbergier tot Nieuwkoop, Wdiuvenaar van
Maria Arem: Westerlaar, dewelke sy nu wedron
slechte begeeren ten knippen staate, ende
vooraaff geneegen rysde, het medest bewijt ten
bekere van syd tweel Soontje, ~~en~~ Martijn
Martijn en Arij Claes Swanenelt gewonnen
by maria Arem: Westerlaar ~~van~~ te
verhagen, horen het geene by hem Compt: vallen
Vestiginge, voor Mont en Haagpenen van Heelop
ten oostenstaan van Westmannen op den 9 joweni
1512. gehadeltz, reeds bewesen is, ~~ende~~
Heelop, overmitt naer hte offtewien van
maria Arem: Westerlaar, ~~van~~ Compt: voordeyer
Aantje Lijden melle id loomen te overlijden daer
daer doos d'esselfs gaderen, ten behoeve vanden
Compt: sijn lebte, ^{ende} niet medest bewijst ten
beheve vande tweel voorri: Soontje bin de
voorn: Vestiginge vermyt te verhoogen
Daer desen mitt een ^{1ma} van 1 grot guldens,
sijde alsoo voor ieder Soontje Vathondert en
tachtig guldens. Daar voor verbind hi Compt:
sijn persone en goedery, verende en onverende
hettende en verkiijgende, stellende deseble ten
bewant van alle Regten en Registeren.
Gepassert voor wt: Q: Bongard, Baillie en Schid,
Jacobus Littart en Henricus Groen
Schoopen van Nieuwkoop en Andren. op den
23 myj 1513.

Compareerde Roeltje Frictrik: van Vlet Wdiuwe
en Bedelhondtes van Glaet Sijpser: Koeninge ter
voorn: Hendrik Sijpser: Koening: omende naatte
Bladvoort van 5 Yders 1512. omt Corneel Claske
Koening: omt ontrent tweel laren, soen van Roeltje
Frictrik: van Vlet by de voorn: Glaet Sijpser: Koening:
gesproced, syde de voorri: voort een regnarde van't
voorn: kind gestichteld, met my Baillie en Bront
en Cost Jan: Convenhoven Westman van Nieuwkoop
en Nooden ter andere tyde: Bekennende is Compt:
naer voorgaende clamitatiel en oordeninge van de
staat en inventarij by den voorri: Bedelhondtes gedan
maaken en overgolevert, ende die sy van ons Bront
en Haagpenen hadden ~~is~~ by sene en trouwlydt in platte
van sene / affirmende Zegelghet ik spret te sijn,
in platte van sene conform vestiginge, vestiginge en
delinge te dat, dienlijs voor de langelawende
en het voorri: kind gesindt te hebben, in daten fy
verding te gaen, welken volgende de voorri: Compt:
by forme van mytkep voldagen ende overeen geko
men sijn, in daten voegen, dat de voorri: Roeltje
Frictrik: van Vlet sal heffen, ende mit volken Regte
van eigendom behouden, alle de gaderen ~~overdeelen~~
~~overdeelen~~ en intomende houdien op den inventarij
staande, ende daer mede soen en houdien nae haer
welgevalien, mitt daer jegent uderom statende
alle te schudien en alcken op den inventarij staande
ghe waer inde den voorri: bedel liggen die denrust
sode moeyen sijn, ende daer van't voorri: kind best
en schadelos te houden, ende daer en bewon haer
voorn: kind alhantieren en sporden, kleedinge en
Retinge te doen, ook ter hooft te laten gaan

Digitized by Google

ende dat Leven Leven en Krijven ende
vaders & soeke kind voorzijne handwerk off
oefeningen te doen leeven haer & gehaamt toe
geordineert sal werken als dat tyd en mijl toe
tot dat het voorste kind tot ijn montige dingen
of eerder huishouden staet gekomen sal zijn
ende al dan boren en slachten een sorte tyt
lettinge nael den staet en vermogen des bodes
all dan syde alst voorste kind myt te keeren
ende te bidden met een kruis Dicatuon
met welke & voorste kind geoordeelt wendt nae
Peder en ollielycht ~~met~~ van ijn vaderlycke erfenis
waan et sijn, voor de voldeminge en hallovinge
van't geene voorste is, vertind by Compte haer
Postom en alle here gaderen geene mytgesondert,
was op & voorste kind voorzijne regt van Legaal
Hypothecq werd gegeeven unde gelaten et
dat soeke over tyd Peder erfenis nae Regten
is comptterende, steldende soeke ten bedankt van
alle Regten en Regteren.

Compartide noch
nae meer voort, ge
als boren Frederik Cornelis: van Vleit Broekwater
woonende onder Soeterwoude, grootvader van 't
voornste kind, welke verklارد en ~~schreven~~ op
sij nam, ijn Leven lang ghewende en niet verdod,
is onvastigheit van voorste Nelleke Frederik van
Vleit, off by achteren vadersche off andersint,
het voorste kind in wegen als hier boren treder
mytgedricht is te bodeshouden, ende te alimentearen
hiet voorste kind en ijnse gaderen verbindende
als nae Regten, soederlike. datum den 25 Januarij

*Solvit dia. en nos
Jan Baerd
vermerkt*

Bijlage B
Jan van Dijffsche Jan Baerd
Graaf

Compartide B
Compartide Cos Abraham: Tromp, Wijnhuysen
en Baldekhond van Marritje Pitter: Vathoff
ter euse, Petes Harmen: Vathoff, Groothuysen en
petes Pidwoort van's mede hiel Siet Hendrije
Cos: Tromp ont omtroncijf haer doctes
bijde van Marritje Pitter: Vathoff goetrcijf synde den
voornste voest ten Regnade van't voorste kind ged
isteld met my Baith en Bront en Cos Jan:
Convenhaueen Westman van Wijckhof en Raadhou
ter anderre tyde: Bekennende ij Compte, natt vol
galinde Laminatie en overvleijinge vanden staet
en inventair bij den voornste Bedeschouder gedaan
maker en Overgleder, ende dat hi den ons
want en Wapenen voornste: sij by elre en Vormyheit
in plakte van hede off afstande dengelijk en opget
te sijn, in plakte van hien conform Wijfinge en
slydinge te doen, dienstig sij de Langstewende
en het voorste kind gebadet hebben in Tasen by
verdag te gaan, welken volgende de voornste Compte
by hene dan mytloop verftagen en overeengelamen
~~te~~ sijn in doeler voegen, dat den voornste Cos Abraham
Tromp sal hebben en in volle eigendam behouden
alle de godteren en inkomende schulden des bodes one
daer salde handelen nad ijn wegvalle, mit dat
jegent welcken betalende alle schulden en lasten
dat den voornste bodel mede bewaert sondt moeyen sijn,
ende dat van 't voorste kind hett en bodeslot te
houden, ende daer en boren 't voorste kind te almon
teren ende opferelen, blidinge en Redinge te doen
ter Brode te lateen gaan ende te doen Leven